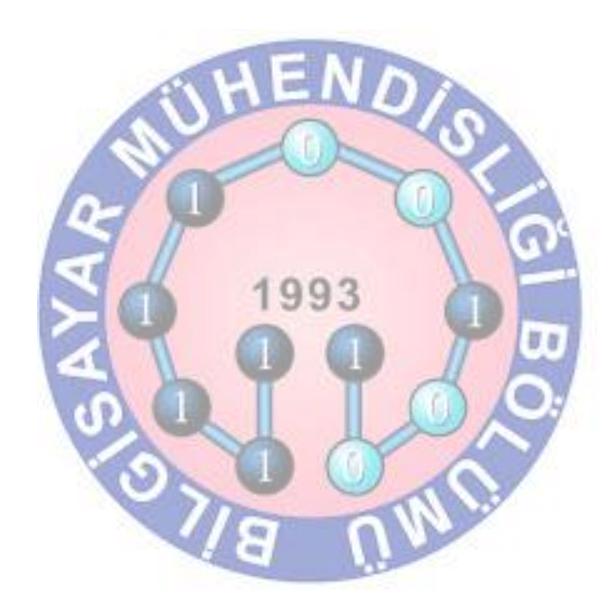
Karadeniz Teknik Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği

Ders: Görüntü İşleme

Ders Sorumlusu: Prof. Dr. Murat Ekinci

Öğrenci Adı: Fatih Küçükbıyık

Öğrenci No: 413055

İçindekiler

Ödev Hakkında	3
Çizgilerin ve Çemberlerin Tespit Edilmesi	3
Main Fonksiyonu ve Uygulamanın Genel İşleyişi	3
Resim Açma	4
Canny Edge Detection	4
Gray-Scale Dönüşümü	4
Gaussian Blur Uygulanması	5
Gradyan Değerlerinin Hesaplanması	5
Non-Maximum Supression Uygulanması	6
Hysteresis Threshold Uygulanması	6
Hough Transform	6
Line Detection	7
Circle Detection	7
Sonuçlar	8
Calibration	9
Main Fonksiyonu ve Kodun Genel İşleyişi	9
Line Detection	10
Köşelerin Tespit Edilmesi	10
Homografi Matrisi ve Görüntü Kalibrasyonu	11
Homografi Matrisi	11
Resmin Hizalanması	11
Sonuçlar	12
Kaynakca	13

Ödev Hakkında

Ödevin birinci kısmını aldığı resimdeki çizgileri ve çemberleri tespit eden C++ dilinde bir uygulamanın yazılması oluşturuyor. Ödev boyunca resimleri içeri aktarırken ve ekranda gösterimi yapılırken OpenCV kullanılmasına müsaade ediliyor. Onun dışında herhangi bir kısımda kütüphane kullanılmaması gerekiyor.

İkinci kısım ise farklı açılardan çekilen fotoğrafların ilk çektiğimiz düz fotoğrafa göre kalibre edilmesidir. Kalibrasyon işleminde ilk ödevde kullandığımız kenar tespit fonksiyonu kullanılacaktır.

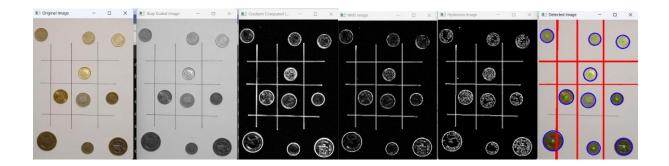
Çizgilerin ve Çemberlerin Tespit Edilmesi

Main Fonksiyonu ve Uygulamanın Genel İşleyişi

```
int main()
222
223
                          string image_path = "../resim3.jpg";
Mat image = imread(image_path, IMREAD_COLOR);
224
                         if (image.empty()) {
   cerr << "Görüntü Yüklenemedi!" << endl;</pre>
226
                                 return -1;
228
229
230
                         Mat detected_image = image.clone();
                         Image new_image = ConvertToImage(image);
231
                          Image gray_scale_img = ConvertToGrayScale(new_image);
Image gradient_img = ComputeGradient(gray_scale_img);
233
                         Image NMS_img = NonMaximumSupression(gradient_img);
Image hysteresis_img = HysteresisThreshold(NMS_img);
234
235
236
                         LineDetection(hysteresis_img, detected_image);
CircleDetection(hysteresis_img, detected_image);
238
239
240
                         inshow("Gray Scaled Image", ConvertToMat(gray_scale_img));
imshow("Gradient Computed Image", ConvertToMat(gradient_img));
imshow("NMS Image", ConvertToMat(NMS_img));
imshow("Hysteresis Image", ConvertToMat(hysteresis_img));
imshow("Detected Image", detected_image);
241
243
245
```

Görüntü OpenCV kütüphanesi kullanarak içeriye aktarılmıştır ve OpenCV matrisine dönüştürülmüştür. Daha sonra bu görüntü uygulamada kullanılmak üzere kendi *Image* sınıfımıza dönüştürülmüştür. *Image* nesnesi kenarların tespit edilebilmesi için Canny Edge Detection aşamalarına sokulmuştur. Fakat Gaussian Blur olmadan daha iyi bir sonuç alındığı için bu kodda kullanılmamıştır. Canny Edge Detection sonucunda elde edilen Hysteresis Threshold görüntüsündeki çizgiler ve çemberler OpenCV de bulunan *HoughLine*

ve **HoughCircle** fonksiyonları kullanılarak tespit edilmiştir. Son olarak aşamalar boyunca elde edilen resimler ekranda gösterilmiştir.

Resim Açma

Resim açma işlemi OpenCV de bulunan *imread* fonksiyonu ile yapılmıştır. Elde edilen resim *Image* nesnesine dönüştürülmüştür.

```
∨ class Image {
10
        public:
            int w, h, c;
11
             unsigned char* data;
12
13
            vector<pair<int, int>> gradyan;
14
             Image(int width, int height, int color) {
15
                w = width; h = height; c = color;
16
17
                data = new unsigned char[h * w * c];
18
19
     ;
             ~Image() = default;
20
21
        };
```

Image sınıfı resmin genişlik, yükseklik ve kanal bilgilerini tutmaktadır. Resimdeki piksel bilgileri bir boyutlu unsigned char dizisinde tutulmuştur. Burada ekstradan gradyan vektörü gradyan değerleri hesaplandıktan sonra Non-Maximum Supressionda da açıyı hesaplayabilmek için eklenmiştir.

```
Image ConvertToImage(Mat img) {
29
            Image image(img.cols, img.rows, img.channels());
30
            int k = 0;
31
            for (int i = 0; i < image.h; i++) {
32
                for (int j = 0; j < image.w; j++) {
33
                     Vec3b pixel = img.at<Vec3b>(i, j);
3Д
35
                     image.data[k++] = pixel[2];
36
                     image.data[k++] = pixel[1];
                     image.data[k++] = pixel[0];
37
38
39
40
            return image;
41
```

ConvertTolmage fonksiyonu ile OpenCV Mat matrisindeki veri Image nesnesine dönüştürülür. OpenCV BGR formatında kullanmaktadır burada görüntünün **Image** sınıfında RGB formatında tutulması sağlanır.

Canny Edge Detection

Elde edilen Image nesnesi resmin kenarlarının tespit edilmesi için Canny Edge Detection aşamalarına sokulur.

Gray-Scale Dönüşümü

Burada RGB yani 3 kanallı görüntü tek kanala indirilir. Bu işlem kenarların tespitini kolaylaştırmaktadır.

int idx = (i * input_image.w + j) * input_image.c;

Buradaki indekslemenin mantığı Image sınıfında pikselleri tek boyutlu bir dizide tutmamızdan gelmektedir. i değişkeni ile satır başına gidilir ve j ile sütunlar taranmış olur. Elde edilen RGB değerleri(sırasıyla) 0.3, 0.59, 0.11değerleri ile çarpılır böylece her piksel teker teker Gray-Scale formata dönüştürülür. Sonuç olarak fonksiyon Gray-Scale bilgiler tutan bir Image nesnesi dönderir.

Gaussian Blur Uygulanması

Bir pikselin değerini, kendisi ve komşularının ağırlıklı ortalamasına göre değiştirir. Bu ağırlıklar, bir **Gaussian fonksiyonu** ile belirlenir. Böylece komşulara olan uzaklık arttıkça, ağırlıkları azalır.

Gaussian fonksiyonu şu şekildedir:

$$G(x,y)=rac{1}{2\pi\sigma^2}e^{-rac{x^2+y^2}{2\sigma^2}}$$

x, y: Pikselin merkezden uzaklığı

σ: Standart sapma

Görüntüdeki her piksel için bir kernel uygulanır. Bu Kernel 2D Gaussian fonksiyonu ile oluşturulmuş ağırlıklı bir matristir. Kernel görüntü üzerinde gezdirilir ve her piksel etrafındaki değerlerle çarpılarak yeni bir piksel değeri elde edilir.

Görüntü üzerindeki küçük parazitleri yok ederek daha temiz kenar tespiti yapılmasını sağlar.

Burada Gaussian Blur Fonksiyonu eklenmeden daha iyi sonuç alındığı için kodda gösterilmemiştir.

Gradyan Değerlerinin Hesaplanması

Gray-Scale resme Sobel filtresi uygulanarak düşey ve yatay eksende gradyan değerleri yani x ve y ekseni boyunca değişimler hesaplanır. Bu değerler Non-Maximum Supression işleminde açı hesabında da kullanılacağı için Image sınıfında bulunan gradyan vektörüne eklenir. Daha

sonra bu değerleri birleştirerek kenarın büyüklüğünü(şiddetini) buluruz:

$$\text{magnitude} = \sqrt{G_x^2 + G_y^2}$$

Eğer bu değer büyükse orada bir kenar vardır denilir.

Non-Maximum Supression Uygulanması

Bu işlemle birlikte gradyan büyüklüğü hesaplandıktan sonra kenar kalınlığını 1 piksel inceliğine indirilir. Her piksel komşuluğu ile karşılaştırılır. Komşuluğunda bulunan piksellerden büyük ise kenar kabul edilir diğer durumda değer sıfırlanır.

Hysteresis Threshold Uygulanması

```
| Image HysteresisThreshold(const Image& nms_img, int low_thresh = 20, int high_thresh = 70) {
| Image result(nms_img, m, nms_img, h, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, h, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, h, 1); |
| Image result(nms_img, m, ms_img, h, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, m, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, n, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, n, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, n, nms_img, m, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Image result(nms_img, n, 1); |
| Ima
```

korunur onun dışındakiler sıfırlanır.

Non-Maximum Supression' dan sonra elimizde ince, potansiyel kenarları içeren bir görüntü olur. Ancak bu kenarların hangisi gerçekten önemli bir kenardır, hangisi rastgele gürültüdür, bunu anlamamızı sağlar. Pikseller düşük eşik ve yüksek eşik sınırına göre kontrol edilir. Eğer yüksek eşik değeri üzerinde ise kenar korunur, arada bir değerde ise güçlü kenar komşuluğu olup olmamasına göre

Hough Transform

Kenar tespiti sonrası elde edilen dağınık kenar noktalarını, bir geometrik şekil (örneğin doğru) altında gruplayarak nesne tanıma sağlar.

Line Detection

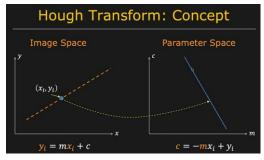
```
void LineDetection(Image hysteresis_img, Mat image) {
             // Hough Line Detection
168
             vector<Vec2f> lines;
169
             Mat img = ConvertToMat(hysteresis_img);
170
             HoughLines(img, lines, 1, CV_PI / 180, 132); // 132
171
             for (size_t i = 0; i < lines.size(); i++) {
172
                 float rho = lines[i][0];
173
                 float theta = lines[i][1];
174
                 Point pt1, pt2;
175
                 double a = cos(theta), b = sin(theta);
176
                 double x\theta = a * rho, y\theta = b * rho;
177
                 pt1.x = cvRound(x0 + 1000 * (-b));
178
                 pt1.y = cvRound(y0 + 1000 * (a));
179
                 pt2.x = cvRound(x0 - 1000 * (-b));
180
                 pt2.y = cvRound(y0 - 1000 * (a));
181
182
                 line(image, pt1, pt2, Scalar(0, 0, 255), 2);
183
     }
184
```

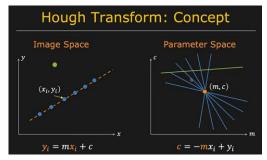
Bir doğru, y = mx + b formunda ifade edilir. Ancak Hough dönüşümünde daha sağlam olan kutupsal (polar) gösterim kullanılır:

$$\rho = x\cos\theta + y\sin\theta$$

- ρ: Doğrunun orijine uzaklığı
- θ: Doğrunun eğimi (açısı)

Canny ile kenar noktaları tespit edildikten ve her piksel için belirli açılar(θ) denendikten sonra ρ değeri hesaplanır. Kenar uzayında Accumulator matrisinde (θ , ρ) bu değerler için oy verilir. Accumulator matrisinde yüksek oy alan noktalar, gerçek doğrulara karşılık gelir.

Circle Detection

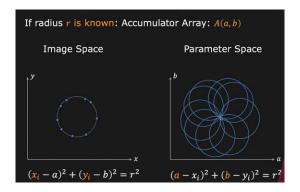
Bir daire, merkezi (a, b) ve yarıçapı r olmak üzere şu şekilde ifade edilir:

$$(x-a)^2 + (y-b)^2 = r^2$$

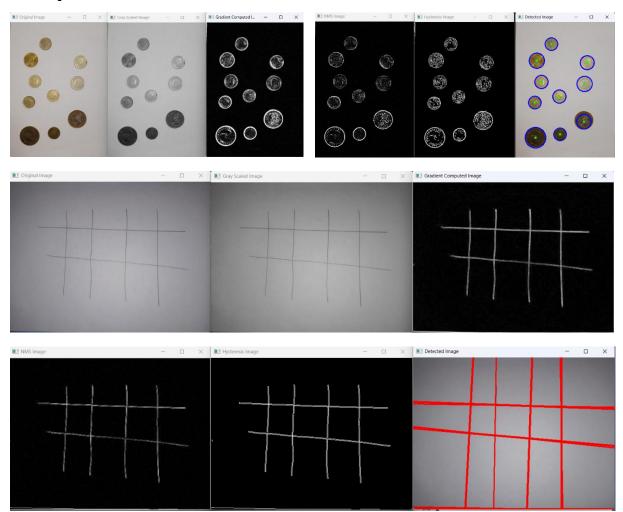
Her kenar pikseli (x, y) için, bu pikselin bir dairenin çevresi üzerinde olduğu varsayılır. O zaman merkez (a, b) ve yarıçap r olmak üzere: Mümkün olan tüm merkezler hesaplanır. Her olası merkez için bir "oy" verilir (Accumulator).

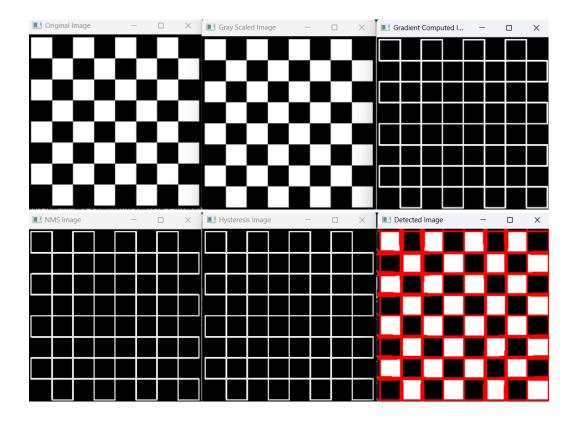
- a: dairenin x koordinatlı merkezi
- b: dairenin y koordinatlı merkezi
- r: yarıçap

Bu nedenle Hough uzayı: (a, b, r) şeklindedir \rightarrow 3D oylama gerekir.

Sonuçlar

Calibration

Main Fonksiyonu ve Kodun Genel İşleyişi

```
277
278
278
279
280
281
281
282
283
284
285
286

Wector

**Vector

``

İlk ödevde kullanılan Line Detection aşamaları burada da aynı şekilde kullanılmıştır. İlk resim orijinal resim olup kalibrasyon bu resme göre yapılacaktır. İkinci resim ise aynı sahnenin farklı açılardan çekilmiş resmi olup kalibre edilecek fotoğraftır.

#### Line Detection

```
vector<Vec2f> LineDetection(string path_name) {
 Mat image = imread(path_name, IMREAD_COLOR);
 if (image.empty()) {
 cerr << "Görüntü Yüklenemedi!" << endl;</pre>
194
195
195
196
197
198
 Image new_image = ConvertToImage(image);
Image gray_scale_img = ConvertToGrayScale(new_image);
Image gradient_img = ComputeGradient(gray_scale_img);
Image NMS_img = NonMaximumSupression(gradient_img);
199
 Image hysteresis_img = HysteresisThreshold(NMS_img);
 // Hough Line Detection
vector
vector
Vector
Vector
Vector
Value

Mat ing = ConvertOMat(hysteresis_img);
HoughLines(img, lines, 1, CV_PI / 180, 120); // 132

for (size_t i = 0; i < lines.size(); i++) {
 float rho = lines[i][0];
 float theta = lines[i][1];
 Design pt1 pt2;
</pre>
203
204
207
208
 float theta = lines[i][1];
Point pt1, pt2;
double a = cos(theta), b = sin(theta);
double x0 = a * rho, y0 = b * rho;
pt1.x = cvRound(x0 + 1000 * (-b));
pt1.y = cvRound(x0 + 1000 * (-b));
pt2.x = cvRound(x0 - 1000 * (-b));
pt2.y = cvRound(x0 - 1000 * (a));
line(image, pt1, pt2, Scalar(0, 0, 255), 2);
211
212
213
214
215
216
217
 //imshow("Image", image);
221
 //waitKey(0);
 return lines;
```

LineDetection fonksiyonu ilk ödevde kenar tespit etmek için kullandığımız aşamaları kullanıp tespit edilen kenarları bir vektör değişkeni olarak döndürmektedir.

Köşelerin Tespit Edilmesi

```
Point2f computeIntersection(Vec2f line1, Vec2f line2) {
 float rho1 = line1[0], theta1 = line1[1];
float rho2 = line2[0], theta2 = line2[1];
228
 float sin1 = sin(theta1), cos1 = cos(theta1);
float sin2 = sin(theta2), cos2 = cos(theta2);
230
231
232
 float det = cos1 * sin2 - sin1 * cos2;
if (fabs(det) < 1e-10) // cizgiler paralelse
 return Point2f(-1, -1);</pre>
233
234
235
236
 float x = (\sin 2 * \text{rho1} - \sin 1 * \text{rho2}) / \text{det};
237
238
 float y = (-\cos 2 * rho1 + \cos 1 * rho2) / det;
239
 return Point2f(x, y);
241
```

computeIntersection fonksiyonu **findPoint** fonksiyonu içerisinde önceden tespit edilmiş kenarların birbirleriyle kesiştikleri yerleri tespit eder ve kesişim noktalarını dönderir.

```
| vector<Point2f> findPoint(vector<Vec2f> lines, Mat image) {
| vector<Point2f> findPoint(vector<Vec2f> lines, Mat image) {
| vector<Point2f> intersections;
| for (size.t i = 0; i < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for (size.t j = i + 1; j < lines. size(); i++) {
| for
```

findPoint fonksiyonu kenarların kesiştiği noktalar belirlendikten sonra büyük olasılıkla köşe olabilecek noktaları dönderir. Köşe noktaları hem ilk hem de ikinci resim içinde hesaplanır.

Homografi Matrisi ve Görüntü Kalibrasyonu

Homografi Matrisi

Homografi, iki düzlem (örneğin iki farklı görüntü) arasındaki perspektif dönüşüm ilişkisini ifade eder. Bir düzlemdeki noktaları, başka bir düzlemdeki karşılıklarına dönüştürmek için 3×3'lük bir dönüşüm matrisi kullanılır.

Bir nokta dönüşümü şöyle yazılır:

$$egin{bmatrix} x' \ y' \ 1 \end{bmatrix} \sim H \cdot egin{bmatrix} x \ y \ 1 \end{bmatrix}$$

Burada:

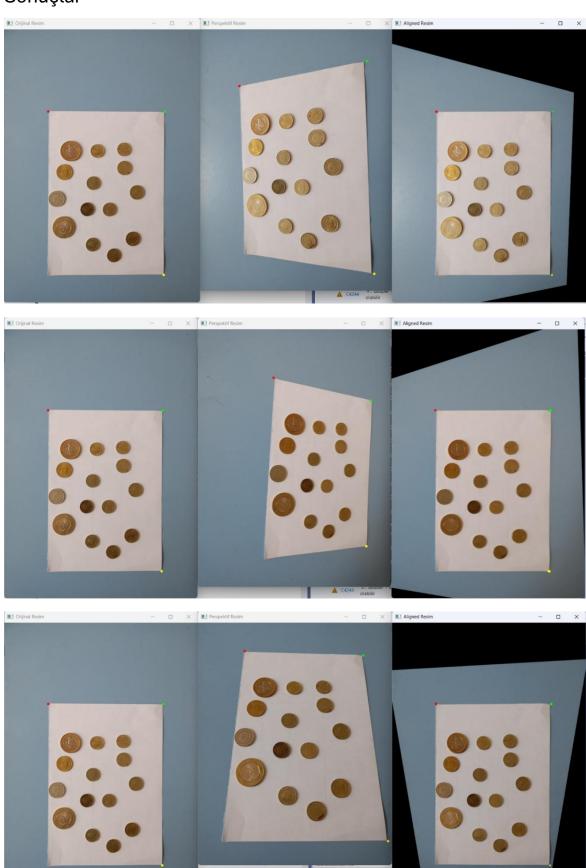
- (x, y): Kaynak görüntüdeki nokta,
- (x', y'): Hedef görüntüdeki karşılık gelen nokta,
- H: 3×3 Homografi matrisi (8 serbest parametreli çünkü 9. parametre genellikle 1'e sabitlenir),
- ~: Eşdeğerlik, çünkü Homografide ölçek farkı olabilir

İki görüntüden elde edilen köşe noktaları OpenCV' de bulunan *findHomography* fonksiyonun parametre olarak verilip Homografi matrisi elde edilir.

Resmin Hizalanması

Elde ettiğimiz Homografi matrisini, ilk resmi ve hizalanacak resmi OpenCV' de bulunan warpPerspective fonksiyonuna parametre olarak vererek hizalanmış resmi elde ederiz.

Sonuçlar

Kaynakça

1. **Gonzalez, R. C., & Woods, R. E. (2018).**Digital Image Processing (4th ed.). Pearson.

2. Wikipedia – Gaussian Blur https://en.wikipedia.org/wiki/Gaussian_blur

3. Shree K. Nayar Hough Transform (First Principle of Computer Vision) https://www.youtube.com/watch?v=XRBc_xkZREg